

„Pajechali!“

Před 60 lety uskutečnil člověk první let do vesmíru. A takto to začalo: „Pajechali!“, zahlásil sovětský kosmonaut Jurij Gagarin 12. dubna 1961 do vysílacího aparátu a zahájil tak odpočítávání ke startu. V lodi Vostok 1 obletěl naši planetu a po 108 minutách přistál opět na Zemi.

Byl to nejen první, ale až do roku 2011 také nejkratší orbitální kosmický let, při kterém bylo dosaženo výšky 327 km nad povrchem Země. Let provázelo několik neplánovaných situací, což vedlo k tomu, že kosmonaut nakonec nepřistál 100 km od Stalingradu, ale v Saratovské oblasti u vesnice Smelovka, kdy se ve výšce 7 km nad zemí katapultoval a samostatně přistál na padáku. Už na konci dubna se vydal na svou první zahraniční návštěvu. „Mírová mise“, jak byly tyto jeho cesty nazývány, trvala dva roky.

V kosmickém výboru OSN bude letos organizována diskuse o historii a perspektivách vývoje pilotovaných programů. Do debaty se zapojí ruští kosmonauti i astronauti z jiných zemí. Ke kulatému výročí Gagarinova letu budou vydány sbírky poštovních známek a různé suvenýry. Centrální banka RF vyrobila pamětní medaili, minci o hodnotě dvacet pět rublů ze stříbra a s barevným povrchem. Dále bude spuštěn portál „Ruský vesmír. Všechno teprve začíná.“ Pracuje na něm společnost „Gagarinův start“, která více než deset let sbírá dokumenty a informace týkající se života a cestování kosmonauta po návratu z oběžné dráhy.

Jurij Gagarin byl nesmírně populární osobností nejen v Československu, ale i na celém světě
Foto - archiv

V březnu jsme si připomenuli let do vesmíru československého kosmonauta Vladimíra Remka, který roku 1978 jako zástupce teprve třetího státu na světě (po SSSR a USA) uviděl naši modrou

planetu Zemi z nadhledu. Velkolepý úspěch tak „malého státu“ - ČSSR! Remkův let se nesmazatelně zapsal zlatým písmem do světových dějin kosmonautiky.

(mhav)

Atentát na druhého muže SS

Když se řekne odbojová akce v protektorátu, každého jistě napadne atentát na zastupujícího říšského protektora a generála policie Reinharda Heydricha. Ovšem tento počin nebyl jediným, který čeští bojovníci provedli.

Na konci války v Brně zneškodnili i druhého muže SS. Také se příliš neví o tom, že jej vykonali příslušníci komunistického odboje. August Gölzer, SS-Hauptsturmführer, jeden z velitelů a účetní XXXIX. úseku SS v Brně, se narodil 2. srpna 1906 v německém městě Lauffen. V roce 1927 vstoupil do řad NSDAP, o devět let později pak do SS. Pracoval na doplňovacím velitelství štábu Hlavního úřadu SS v Berlíně. Po okupaci Československa byl převelen do Prahy, na podzim 1944 povýšen a převelen na velitelství v Brně, kde působil jako účetní. Gölzer se stal z prostého úředníka význam-

nou osobou. Z hlediska spáchaného atentátu na jeho osobu byl druhým nejvyšším představitelem SS, na kterého byl v protektorátu proveden úspěšný atentát.

Samotná akce se uskutečnila ve večerních hodinách 7. února 1945 členy komunistické odbojové organizace Předvoj – Vladimírem Blažkou a Aloisem Bauerem v Nerudově ulici v Brně, kde August Gölzer bydlel. Blažka na něj vystřelil čtyři rány z pistole. Bohužel až čtvrtý výstřel zasáhl svůj cíl. Gölzer se i přesto dokázal ukrýt v domě a dostat se s pomocí manželky domů. Přivolaná záchranná služba ale dorazila až se značným zpožděním. Zraněného zdravotníci odvezli na chirurgické oddělení na Žlutém kopci, kde byl hned operován. Život mu však lékaři nezachránili a August Gölzer v 0:30 hod. ráno 8. února 1945 podlehl svým zraněním.

Jméno Blažky a Bauera vyzradil gestapu zatčený velitel Předvoje – Vladimír Tišnovský. Aby si zachránil život, nabídl gestapu cenné informace a kontakty. Během výslechů Blažky a právě Tišnovského vyšlo najevo, že původním cílem atentátu měl být sám kriminální rada Otto Koslowski, který v té době prakticky řídil činnost brněnského gestapa. Oba atentáčníci pak byli popraveni ranou do týla 14. dubna 1945 na dvoře Kounicových kolejí v Brně. Exekuci provedl sám Koslowski.

Urna s ostatky Augusta Gölzera je dodnes uložena na vojenském hřbitově v Lauffenu pro padlé vojáky. Těla statečných mužů Blažka a Bauera byla po válce pohřbeny v čestné skupině brněnského hřbitova.

MGR. JAROSLAV SVOBODA, DIS.
(KRÁCENO)

Ztratili jsme laskavého člověka

S hlubokým zármutkem přijala Společnost Julia Fučíka (SJF) zprávu o úmrtí svého spoluzakládajícího člena doktora Zdeňka Hořeniho, někdejšího poslance, šéfredaktora Rudého práva a dlouholetého předsedy ÚV Čs. svazu novinářů, nositele Řádu práce.

Jeho zdravotní stav mu poslední dobou neumožňoval aktivní účast na činnosti SJF, přesto byl i nadále její významnou oporou. Byl pro nás vždy milým přítelem a zásadovým soudruhem s hlubokou studnicí vědomostí. S jeho pomocí a přičiněním společnost vydala jako prvá úplný text „Reportáže, psané na oprátce“, málo známou povídku „Cesta do Mnichova“, svědectví Jožky Baxové „Azyl u Baxů“, knížku „Pocta Juliu Fučíkovi“, vydanou při příležitosti stých narozenin Julia Fučíka a další publikace jako například „Tajně přes Balkán“ nebo „Švermův odkaz dnešku“.

V živé paměti uchováváme krásné časy našich setkávání se Zdeňkem, plné družnosti a myšlenkového kvasu a porozumění, vedení urputnou snahou bránit historickou pravdu nejen na

stránkách občasníku „Kurýr“ před jejími současnými uchvatiteli, kdy mezi nás přicházely statečné ženy protinacistického odboje, vězněné v koncentračním táboře Ravensbrück – Věra Picková, Božena Holečková – Dolejší, Jarmila Rýdlová a Mirka Kunštátová, literární historička a kritička doktorka Hana Hrzalová. Ale také básníci, národní umělec Miroslav Florian a Jaromír Semela, novinář a spisovatel Jan Hrobař, novinář a fotograf Josef Mašín, rozhlasový reportér Vladimír Solecý, předseda plzeňské větve SJF Jiří Nohovec a další vzácní lidé, kteří již nejsou mezi námi. S úctou a láskou na ně vzpomínáme. Chybějící nám!

A nyní jsme také ve fučíkovské společnosti po skonu plejády význačných osobností ztratili i Zdeňka Hořeniho. Vzácného a laskavého člověka, který, když bylo nutné, uměl otcovsky a s taktem i pokárat. Zemřel pouhé tři dny po svých 91. narozeninách 12. února 2021 v pražské Thomayerově nemocnici po zápalu plic. Čest jeho světlé památce!

Za Společnost Julia Fučíka:
JAN JELÍNEK, předseda

Zdeněk Hořeni - Foto archiv SV

Koněv nepatří na hřbitov

Nesouhlasíme, aby socha maršála SSSR I. S. Koněva byla uklizena kamsi na hřbitov, jak se zmínil Karel Schwarzenberg. S ubohým nápadem přišlo i Muzeum paměti 20. století, kterému příkvyje i Magistrát hlavního města Prahy, aby Koněvova socha spočinula buď v Domě pátat na Hradčanech nebo na Strahovském stadionu, kam se má později přestěhovat.

My všichni, kteří jsme vděční rudoarmějcům za osvobození Československa a našeho hlavního města Prahy, požadujeme umístění Koněvovy sochy na veřejné prostranství, kam právem patří (!), abychom si spolu mohli pod volným nebem připomínat hrdinství našich osvoboditelů – sovětských vojáků, jimž Koněv velel.

(mhav, jel)

Nikdy nevzdal bitvu za lepší svět

Legitimaci komunisty opatroval **Zdeněk Hoření** mnoho desítek let. A srdcem jím zůstal i po kontrarevolučním převratu v naší zemi v listopadu 1989 až do svého skonu v listopadu 1989 až do svého skonu. Byl poslancem České národní rady a Sněmovny lidu Federálního shromáždění ČSSR. Roku 1954 se stal redaktorem Rudého práva. Jako skvělému reportérovi a komentátorovi se mu dostalo velké důvěry a pocty – vykonávat post moskevského zpravodaje tohoto listu, který zastával od roku 1962 šest let. Po návratu domů ze Sovětského svazu pracoval ve funkci zástupce šéfredaktora týdeníku Tribuna. Poté od roku 1969 mu byla svěřena funkce zástupce šéfredaktora Rudého práva a od léta 1983 až do prosince roku 1989 role jeho šéfredaktora. Žel, posledního šéfredaktora komunistických novin s jiskřivou revoluční historií. Hořeního žurnalistický talent a výborné organizační schopnosti byly v roce 1980 ohodnoceny i Čs. novinářskou cenou.

Redaktoři ho měli v oblíbení

Měl jsem tu čest pracovat v redakci Rudého práva, řízeného po Oldřichu Švestkovi Zdeňkem Hořením, téměř třináct let jako řadový redaktor. K úplnosti doplňuji, že byl také předsedou Svazu česko-sovětského přátelství, členem Ústředního výboru KSČ a navíc i členem jeho sekretariátu. Měl toho hodně naloženo na svá bedra. V redakci ho provázela pověst velkého pracanta. Dříče! Velkorysého a skromného muže s velkou pravomocí, kterého jsem nikdy neviděl povyšovat se nad své podřízené.

Redaktoři ho měli v oblíbení. Vystalé redakční problémy pracovní i mezi redaktoři se snažil řešit s rozvahou. Neviděl jsem ho na lidi křičet. Uměl ale i vyčinit. Ale tak, že se viník sám zastyděl za svůj kiks. Jako například já za přehlédnutí korektorské chyby při čtení novinového obtahu. Tenkrát mi šéfredaktor dloubl: „Jene, ty vostudo, takovej mladej, cožpak už potřebuješ brejle?!“ Zdeněk Hoření uměl i pochválit. Dovolují si uvést ještě jednou na svém příkladu, když jsem v roce 1980 z Čs. spartakiády reportoval do novin skladbu dorostenek a napsal větu, jak v obří číši strahovského stadionu se cvičenky z Moravy svou stíhlostí podobají vrbovému proutku. To se šéfredaktorovi velmi líbilo.

Opravdu to šlo až k Bílé hoře!

Ale nakonec došlo na smutné chvíli. Konec roku 1989. Dramatická schůze ve velké místnosti nové budovy Rudého práva, která je nyní už také zbourána. Žel, tehdy se potom zlomily i politické charakteru některých redaktorů tohoto listu s vysokým nákladem a tradicí slavné a legendární švermovské redakce, kteří se pak postupně vydali odlišnou cestou přízřivých slabochů. Za řečnický pult tenkrát přišel Karel Douděra, výborný komentátor, bývalý zpravodaj Rudého práva v Německé demokratické republice. Hovořil o tom, že se rozhoduje v těžkých chvílích o osudu naší země a netajil se obavou: „Soudruzi, tohle, co se u nás děje, půjde až

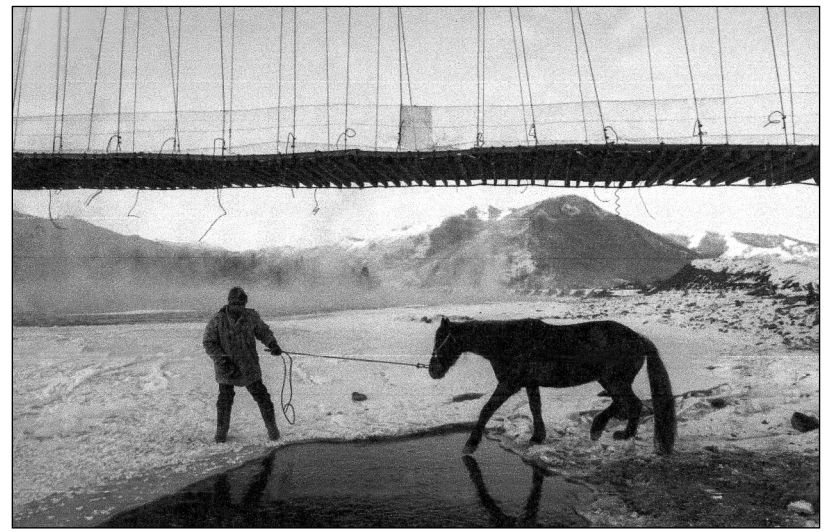
k Bílé hoře!“ Přiznám se, že jsem v ten okamžik rázem nepochopil, co tím má přesně na mysli. Dnes vím, že to byla Douděrova prorocká slova. Po zničení našeho socialistického státu přišly restituce, návrat majetků šlechtě, kníže pán kanceléřem na Hradě, příslušující lháři Havlovi... „Popravdy“ občanské cti těch, kteří dle platných zákonů věrně sloužili své zemi.

Posmutnělý mistr slova

V pražském Paláci kultury se v prosinci 1989 koná v bouřlivém ovzduší mimořádný sjezd KSČ. Je tu zřízeno tiskové středisko, kde dělají svou práci zpravodajů ze sjezdu i redaktoři z Rudého práva. Já nic nepiši, jsem jen takovým poštovním holubem a nosím napsané články do redakce Na Poříčí. V jedné z jejích menších místností sedí Zdeněk Hoření za psacím strojem a zpracovává došlé materiály. V tu chvíli již není šéfredaktorem, na funkci rezignoval. „Jak to tam na sjezdu vypadá?“ zeptá se mě. „Ze strany jsou vyloučeni její vysocí představitelé,“ řeknu mu. Zvedne hlavu od stroje. Jeho tvář zračí únavu a tíhu této zprávy. Napětí. „Je to velký kráglování,“ ještě hlesnu. „Jsem mezi nima taky?“ táže se. „Nejsi,“ odvětim. Skloní hlavu nad klávesy. Posmutněle mlčí nad založeným papírem ve stroji. On, velký mistr slova a příklad novinářské etiky, jako by najednou nevěděl, jak pokračovat v psaní.

Spoluorganizátorem pražského všeslovanského sjezdu

Se Zdeňkem Hořením a s dalšími věrnými zakládáme v lednu 1991 Společnost Julia Fučíka. On nikdy nevzdal bitvu za lepší svět na levé straně třídní barikády. V červnu 1998 je s Břetislavem Chválou, Jozefem Nálepku, Janem Minářem a dalšími vlastenci neúnavným iniciátorem a organizátorem 7. všeslovanského sjezdu v Praze. Ten byl zároveň i důstojnou oslavou 150. výročí historického prvního Slovanského sjezdu, který se pod vedením Františka Palackého, Ludovíta Štúra a jejich generačních druhů sešel také právě v Praze v červnu 1848. Sjezd v létě 1998 se velice zdařil a měl příznivý mezinárodní ohlas. Zdeněk Hoření píše své příspěvky také do ruské Pravdy. Do Haló novin. S rudoprávní kamarádem Janem Hrobařem publikují i v někdejší ostravské Naší pravdě. Bere na sebe odpovědnost při tvorbě měsíčníku Slovanská vzájemnost a stává se jeho šéfredaktorem.

Ilustrační foto: Jezdec vede napojit koně k řece v romantické přírodě Ruska

A také místopředsedou Slovanského výboru České republiky. Na jaře 2001 se v delegaci stoupenců slovanské soudržnosti z České republiky účastní 8. všeslovanského sjezdu v Moskvě, kdy jsme rovněž v Mauzoleu na Rudém náměstí vzdali úctu Leninovi.

Blahopřání Jaroslavu Horovi k 80. narozeninám

Se Zdeňkem Hořením jsem se 31. července 1993 vydal vlakem do Děčína za Jaroslavem Horou poblahopřát mu k jeho 80. narozeninám. Kromě dárku oslavenci – láhve dobrého vína – jsme vezli jeho ženě hezkou kyticí. Manželé Horovi měli z naší návštěvy upřímnou radost. Paní nás přitom pohostila výtečným obědem: nudlovou polévkou s knedlíčky a svíčkovou. Potom nás Jaroslav se záplem pečlivého hospodáře provedl po jejich zahradě na pokraji města, krásného skalními chrámy a slujemi a střibřitou stužkou Labe. Jabloně a třešně tady se záhony zeleniny nabízely k ochutnání své plody.

Jaroslav Hora za války dělal dozorce v pražské věznici na Pankráci a spolupracoval s dalším dozorcem Adolfem Kolínským při vynášení lístků z věznice s Reportáží, psanou na oprátce Julia Fučíka, která se zrodila v cele číslo 267. Hora nám na děčínské zahradě líčil své hovory a spolupráci s Fučíkem při přebírání motáků, jak ho střežil při psaní před nebezpečím odhalení. A také vzpomněl, jak Fučíkovi řekl: „Boural jste říši, a za to dávají Němci sekeru nebo provaz.“ A Jula mu odpověděl, že i se smrtí musel počítat.

Na cestě v kupé rychlíku do Děčína se mi Zdeněk Hoření také svěřil, jak velmi oblíbeným spisovatelem je pro něho Jaroslav Hašek, o němž napsal knížku. A jak se také v Moskvě jako zpravodaj

Rudého práva seznámil s dalším ruským obdivovatelem autora Osudů dobrého vojáka Švejka – s Petrem Minovičem Matkem. Když jsem potom jednou přiletěl do Moskvy, tak jsem Matka navštívil a napsal o něm reportáž do Rudého práva. Ta láhev vodky Stoličnaja, kterou mi Matko věnoval na cestu domů, jako by mě hrála dodnes.

Knížky „Smrt číhala na Chabenci“ a „Dopisy dceři“

V roce 2004 mě Zdeněk Hoření vyzval, zda bych mu pomohl redigovat text knihy „Smrt číhala na Chabenci“, jejímiž autory jsou Jiřina Švermová – Kopoldová a její manžel Bedřich Kopold, někdejší příslušník 1. čs. armádního sboru v SSSR, jemuž velel generál Ludvík Svoboda. Pojednává o statečné roli Jiřiny otce Jana Švermy v Slovenském národním povstání. Knihu vydalo v roce 2004 vydavatelství a nakladatelství Orego. Kromě jiných jsou v knize využity dobové dokumenty z 2. světové války, zejména korespondence Jana Švermy s Klementem Gottwaldem do Ufy, kam bylo moskevské vedení KSČ evakuováno z ohrožené válečné Moskvy, a také jeho depeši z Banské Bystrice.

Redigoval jsem se Z. Hořením i text knížky „Dopisy dceři“, které uspořádala a prvními slovy k nim napsala J. Švermová – Kopoldová. Táta Šverma ji v dopisech z Paříže a Moskvy oslovuje „Moje milá dceruško“ nebo „Milá a zlatá Jurěnko“. Byla to pro mě se Z. Hořením u jednoho stolu tenkrát před více než šestnácti roky na obou knížkách krásná a poučná práce u něj doma na pražském Jižním Městě v Hájích. Práce pro boku velké osobnosti československé socialistické žurnalistiky.

JAN JELÍNEK

Rusko se vyhrožování sankcemi nezalekne!

Moskva je připravena přerušit vztahy s Evropskou unií, pokud sedmadvacitka uvalí na Rusko sankce. Řekl to v únoru ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov v rozhovoru, jehož část je umístěna na webových stránkách ruské diplomacie. Vztahy mezi Ruskem a EU zhoršilo dění kolem opozičního předáka Alexeje Navalného a některé unijní země se vměšují do vnitřních záležitostí RF, když volají po uvalení postihů na spolupracovníky ruského prezidenta kvůli uvěznění kritika Kremlu.

„Vycházíme z toho, že jsme připraveni,“ odvětil Lavrov na dotaz moderátora, zda Rusko míří k přerušování vztahů s EU. „V případě, že znovu uvidíme uvalení sankcí v některých oblastech, což vytváří rizika pro naši ekonomiku, včetně těch nejcitlivějších sfér, tak ano. Nechceme se izolovat od světového života, ale musíme na to být připraveni. Pokud chcete mír, připravte se na válku,“ prohlásil.

Mluvčí ministerstva zahraničí Ruské federace novinářům řekla, že Rusko bude reagovat na případné zavedení sankcí přiměřeně. Německou diplomacii Lavrovova slo-

Sergej Lavrov

Foto ČTK/AP

va znepokojila. Mluvčí německého zamini upozornila, že šéf diplomacie Heiko Maas sice sankce nevyloučil, ale zároveň zdůraznil důležitost dialogu s Ruskem.

Rozhovor později okomentovalo i ministerstvo zahraničí. „Jsme připraveni k přerušování vztahů, pokud k němu dojde z iniciativy EU,“ citovala ruskou diplomacii agentura RIA Novosti. Agentura Reuters uvedla, že EU v reakci na uvěznění Navalného zřejmě uvalí postihy na některé spolupracovníky prezidenta Vladimira Putina. Sankce, které mají zahrnovat zákaz cestování a zmrazení majetku v EU, by mohly být dle ČTK první v rámci nového sankčního systému schváleného v prosinci, jenž bloku umožňuje trestat (údajně) porušování lidských práv kdekoli ve světě. (rom)

Západ ignoruje dodržování lidských práv

Ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov na zasedání Rady OSN pro lidská práva prohlásil, že Západ se pokouší využít pandemii COVID-19 k potrestání „nepohodlných“ vlád. Informovaly o tom ruské tiskové agentury Interfax a TASS. Dle něho řada západních zemí ignoruje potřebu konsolidace úsilí v boji proti pandemii a jejím ekonomickým důsledkům a pokračuje ve využívání „nelegitimních metod zastrašování a nátlaku“.

„Pokles světového hospodářství způsobený pandemií vedl k výraznému růstu nezaměstnanosti a ke zvýšení sociální nejistoty,“ uvedl Lavrov. Také se zvětšují rozdíly v rozvoji jednotlivých států a narůstá nerovnost uvnitř některých zemí, včetně těch nejbohatších.

„Navzdory pandemii a zjevné potřebě konsolidovat naše úsilí, někteří západní kolegové stále nechtějí přehodnotit sobeckou linii a opustit donucovací přístupy a nelegitimní metody zastrašování

a nátlaku,“ prohlásil ministr. „Výzvy generálního tajemníka OSN a vysokého komisaře OSN pro lidská práva, aby byly pozastaveny jednostranné sankce na dodávky potravin, léků a vybavení potřebného pro boj s virem, a také související finanční transakce, byly ignorovány,“ dodal Lavrov s tím, že ruský prezident Vladimir Putin navrhl „zelené koridory“, které by v době krize umožnily zemím zasaženým koronavirem obchodovat bez sankcí. (ČTK)

Neznevažujte naši slovansko-bulharskou historii

Sjednocení vlastenci klesli na samé dno. Počínaje jejich pověstným prohlášením před několika lety, že nikdy nevstoupí do koalice s GERB, přes slibované zvýšení důchodů, až k jejich neúspěchu s Agenturou pro uprchlíky, se nyní pokoušejí popřít naši slovansko-bulharskou historii. Jejich poradci je podle všeho metodicky a jistě vedou k vytouženým 1,8 %, které v příštích volbách potřebují. Otázkou však není, zda další ze stran upadne v zapomnění! V posledních letech se objevila řada stran, které si hrály na politiky a... zmizely. Problém je v něčem jiném! Během jugoslávské krize povolil Ivan Kostov americkým letadlům využívat bulharské území k bombardování Srbska. Tato osoba z bulharské politické scény dávno zmizela. Když však Bulhaři navštíví Srbsko, ukazují na nás vždycky prstem a říkají: „Spolupracovali jste s Američany, aby nás mohli bombardovat a zabít nevinné“. Ne Ivan Kostov, ale my, Bulhaři, neseme toto znamení už po mnoho let.

Vlastenci nás svým záměrem vyhlásit 24. květen za Den pouze bulharského písemnictví a kultury vtahují do konfliktu nejen s Ruskem, ale také se všemi slovanskými zeměmi. Slovanské země, a především Rusko, vždy přistupovaly k bulharskému lidu s úctou a dobrou vůlí. Nezapomínáme na hrdinství Vladislava Varnenčika, který zahynul v boji s osmanskými útočníky.

Málo se ví o hrdinství dvou českých vlastenců, Pelce a Proška, na nichž v jistém smyslu závisel výsledek rusko-turecké osvobozené války. V té době Pelc oblékal uniformu poručíka rakousko-uherské armády a byl ve službách Tur-

že domobrana čítala asi 10 000 dobrovolníků, zatímco na konci války zneprátené ruské a turecké armády čítaly asi 500 000. Díky udatným ruským, ukrajinským, běloruským, polským a dalším vojákům pod ruskými bojovými prapory máme nyní svobodné Bulharsko. Po rusko-turecké osvobozené válce přijely do Bulharska stovky intelektuálů z Čech, aby pomohli s duchovním rozvojem Bulharů.

Existuje řada dalších příkladů, které ukazují, že v dobách, obtížných pro náš národ, jsme od bratrských slovanských národů obdrželi morální i mnohou další pomoc. Slovanská civilizace není tak působivě monumentální a pompézní jako některé jiné, například egyptská, starověká čínská a starořecká. Protože životní styl Slovanů je velmi odlišný. Životní styl Slovanů je velmi blízký přírodě a obyčejnému člověku. Pro slovanskou civilizaci je charakteristické, že bezprostředně souvisí s člověkem samotným. Nevytvořila autoritářský stát, takže neexistují žádné autoritářské osobnosti, třídní nadvláda a vykořisťování. Slovanské civilizaci dominuje člověk, lidskost, lidumilnost, spolupráce. Je to nejvyšší a nejdůležitější typ humanistické civilizace, který historie zná. Tyto její rysy zákonitě a přirozeně vyplývají z podmínek a tendencí, kam slovanská civilizace směřuje. Na těchto základech se rozvíjela slovanská civilizace a jsou charakteristické i pro bulharský národ.

V minulosti, i dnes se v některých zemích, zdůrazňuje, že Cyril údajně vytvořil slovanské písmo pro Velkomoravany. Krátký život Cyrila však zmiňuje, že první slo-

vanští, kníže Boris zavedl křesťanství jako oficiální náboženství v roce 865. Cyril a Metoděj proto nemohli vyvíjet žádnou činnost mezi slovanským obyvatelstvem v samotném Bulharsku a odjeli na Velkou Moravu, kterou obývali také Slované a kde se jim nabízely pro jejich činnost příznivější podmínky. Ve slovanských centrech v zahraničí je starobulharský jazyk obvykle nazýván nikoliv starobulharský, ale staroslověnský nebo církevněslověnský. Ale jazyk není staroslověnský. Protože všechny jazyky jsou pojmenovány podle národů, které jimi mluví: ruština, němčina, francouzština, angličtina! Žádný jazyk není pojmenován podle své funkce. Název „církevní slovanština“ přitom hovoří o jazyce, který byl údajně používán pouze pro církevní potřeby. Ale jazyk Cyrila a Metoděje byl živým lidovým jazykem, nikoli umělým, vytvořeným pro církev. Tento jazyk se používal nejen v církvi, ale také ve státním a kulturním životě.

Činnost Cyrila a Metoděje se na Velké Moravě neuchytila, nebyli tam schopni vytvořit slovanské bohoslužby a kulturu založenou na slovanském jazyce. Slovanské bohoslužby a slovanská škola a slovanská literatura byly rozvíjeny v bulharské zemi. Bulharští vládci té doby, princ Boris a car Simeon, okamžitě pochopili roli Cyrila a Metoděje a jejich žákům a následovníkům poskytli v Bulharsku plnou podporu. Velké dílo hlavních apoštolů se tak vrátilo do vlasti. A tak vzkvétalo, že celá tato éra byla nazývána „Zlatým věkem bulharské kultury“. „Zlatý věk“ měl obrovský význam pro rozvoj bulharského lidu, slovanských a některých neslovanských národů. Bulharsko se stalo kolébkou písma a kultury a odsud přešlo do obrovského Ruska, do Vlachie a Moldávie.

V době tureckého otroctví Paisij Chilandarsky ve svých „Dějích slovansko-bulharských“ zdůraznil, že ze všech slovanských národů jsou Bulhaři nejznámější. Jako první měli krále a patriarchy, „jako první byli pokřtěni a dobyli největší území“. Z bulharského rodu a jazyka vyšli také první slovanští svatí. V těchto slovech Paisije je zřetelná jeho touha přesvědčit „otcozrádce“ o nesprávnosti jejich chování a snaha vyvolat ve svých spoluvěrcích – vlastencích, jejichž počet musel být značný, pocit národní hrdosti když Paisij započal druhý úvod promluvou právě k nim.

Na dalších stránkách „Dějích slovansko-bulharských“ Paisij Chilandarsky popisoval hlavní události spojené se zformováním slovanského státu a jeho upevněním ve válkách s Byzancí. Originální jsou jeho úvahy a závěry o tom, že ačkoli byli velmi stateční, někdy Řekové Bulhary porazili a ti padli do otroctví, ale osvobozovali se a znovu se povzvedli.

Po osvobození od tureckého jha se slovanská myšlenka prohlubuje a získává nový rozmach. V roce 1899 byla založena Slovanská společnost v Bulharsku, která předloni oslavila 120 let od svého založení. Navzdory proměnlivosti času Slovanská společnost trvale

a důsledně slouží co nejdůstojněji svým cílům a záměrům. Horlivě a přesvědčivě hájí slovanskou podstatu bulharského národa, jeho příslušnosti k velké slovanské rodině, bojuje za sblížení slovanských národů, za jejich lepší poznání, za kulturní spolupráci a sjednocení. Její vůdci sloužili a slouží těmto myšlenkám doslova od prvního dne jejího založení do současnosti. Nyní s hrdostí konstatujeme, že v plejádě předních osobností v Bulharsku, byli členové společnosti jako Aleko Konstantinov, Penčo Slavejkov, Pejo Javorov, profesori Ivan Šišmanov, Marin Drinov, Vasil Zlatarski, generál Radko Dimitrijevič, akad. Kirill Bratanov a celá řada vážených Bulharů. V minulých letech byli

předsedy Slovanské společnosti známí Bulhaři. Čestným předsedou společnosti byl archimandrita Klement (Vasil Drumev). Předsedy společnosti byli lidový básník Ivan Vazov, prof. Iv. Gešev, prof. St. Bobčev a v posledních letech – ak. E. Georgiev, prof. St. Radev, ak. N. Popov. Tito známí Bulhaři, buditelé národa, vždy hájili i slovanské kořeny Bulharů. My, současní strážci slovanské myšlenky, se snažíme být hodni označení jejich následovníků.

Na závěr shrňme „vědecké“ prozření vlastenců. Svými iniciativami nastolují otázku: jakým zájmům slouží?

KRUM LAZAROV,
předseda Slovanské společnosti v Bulharsku

Význačné představitelky mezinárodního slovanského hnutí. Zleva Barbara Krygierová (Polsko) a Alena Grospičková (Česká republika) FOTO – Eva Holečková

Třetí ruská vakcína

Rusko schválilo třetí vakcínu proti COVID-19 ruské výroby. Preparát Covi-Vac Cumakovova střediska Ruské akademie věd. Používat se začal v březnu, kdy bylo k dispozici 120 000 dávek této očkovací látky, oznámil podle agentury TASS premiér Michail Mišustin.

Vicepremiérka Tatjana Goliková uvedla, že producenti dosud vyrobili 11,1 milionu dávek ruských vakcín, přičemž 7,9 milionu dávek směřovalo k domácímu obyvatelstvu. Rusko plánuje do poloviny roku vyrobit 88 milionů dávek vakcín, přičemž nově

schválená látka CoviVac v tomto součtu ještě není zahrnuta. Na 59 milionů vakcín je určeno pro domácí obyvatelstvo. Nejrychleji se rozjela výroba ruské vakcíny Sputnik V. Do poloviny roku jí má být vyrobeno 83 milionů dávek.

Při první fázi testování látky CoviVac si ji nechalo aplikovat 200 dobrovolníků. Tento výzkum neodhalil nežádoucí účinky. Loní v prosinci začala druhá fáze testů. Do dalších klinických testů výrobce plánuje zahrnout 3000 osob. Budou se týkat i účinnosti vakcíny na děti a osoby starší 60 let.

(ČTK)

Cichanouská přiznala prohru

Mnohaměsíční demonstrace proti režimu běloruského Alexandra Lukašenkova neuspěly. V rozhovoru se švýcarským listem Le Temps to připustila opoziční vůdkyně Svjatlana Cichanouská.

„Musím přiznat, ulici jsme ztratili,“ řekla. „Nemáme prostředky, abychom se stavěli násilím režimu na odpor. V tomto okamžiku to vypadá, že jsme prohráli.“

Pravidelných víkendových demonstrací proti režimu se v Bělorusku účastní již jen hrstka lidí. Opozice dle Cichanouské neskládá zbraně a „buduje struktury“ pro příští boje.

Bělorusko požádalo Vilnius o vydání Svjatlany Cichanouské, která po odchodu z vlasti působí v litevském exilu. Pobaltská země to odmítla.

(ČTK)

Nálety proti džihádistům

Nejméně 21 džihádistů ze skupiny Islámský stát (IS) zahynulo při útocích ruských vzdušných sil v severní Sýrii.

Útoky se soustředily do oblastí na okraji provincií Aleppo, Hamá a Rakka na severu Sýrie, na centrální provincii Homs a Dajr az-Zaur na východě. Následovaly po sérii útoků IS proti režimu a jeho spojencům. Zemřelo při nich nejméně osm členů prodamašské mi-

lice. Islámský stát byl v Sýrii územně poražen v březnu 2019, nadále však podniká krvavé útoky, zejména v poušti od centrálních provincií Hamá a Homs až po Dajr az-Zaur. Tato oblast se stala častým místem střetů mezi radikály, kteří se tam stáhli, a bojovníky režimu, jimž pomocí náletů pomáhají ruští spojenci.

Stranu 3 připravil a redigoval Jan Jelínek

Krum Lazarov

FOTO – Eva Holečková

ků. Z utajovaných informací, které měl k dispozici, se dozvěděl o připravovaném přesunu velkého tureckého vojska u Tyrnovu Sejmen (dnes Simeonovgrad). Jednalo se o jednotky Sulejmana Paši, které měly od Staré Zagory a Šipky přijít na pomoc Osmanovi Pašovi obklíčenému v Plevně. Času nebylo nazbyt. Pelc se spolu s Proškem rozhodli pro odvážný čin. Pod jejich vedením bulharské obyvatelstvo rozebralo na několika místech koleje. Spolubojovníci Apoštola, kteří byli oddaní bulharské věci, tím zdrželi pohyb tureckých vojsk o 30 hodin, což mělo rozhodující význam pro boj ruské armády. Vždy si budeme vážit činů a sebezapření bulharských domobranců, kteří se účastnili rusko-turecké osvobozené války. Je ale fakt,

vanské knihy napsal pro bulharské Slované. Potvrzuje to i slavná legenda Černorizce Chrabra (Legenda o písmenech), ve které se praví, že Cyril vytvořil bulharské a slovanské písmo v roce 6363 od data stvoření světa, tedy v roce 855 n. l., dlouho před moravskou misí (863). To, co napsal Černorizec Chrabr potvrzuje již zmíněný Krátký život Cyrila, ve kterém se píše, že v té době se Cyril nacházel v údolí řeky Bregalnica (přítok Vardaru), která je součástí bulharského státu, kde našel řadu Slovanů, které pokřtil a pro které napsal „knihy“ (ve starobulharštině „knihy“ znamená také písmena!). A protože se proslavil svou činností mezi Slované, byl Cyril později pověřen moravskou misí. V té době ještě nebylo Bulharsko

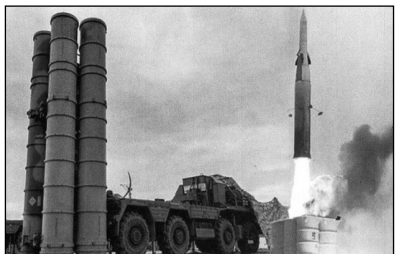
Neušlo nám

■ Občanská válka na Ukrajině utichla v médiích

Odvolač soud v Miláně potvrdil vinu ozbrojených sil Ukrajiny za ostřelování italských a francouzských novinářů poblíž Slavjansku v roce 2014, v důsledku čehož byl jeden zabit a jeden raněn. Tato zpráva se ale do médií hlavního proudu nedostala. A stejně tak se nikde neobjevují zprávy o pokračování agresivního chování ukrajinské armády na východě Ukrajiny. Podle zprávy Monitorovací mise OSN se počet obětí civilního obyvatelstva za rok 2020 oproti předešlému roku zvýšil o třetinu. Vedoucí této mise Matylda Bognerová se vyjádřila, že je znepokojená tím, že mezi oběťmi je mnoho dětí. **fondsk.ru**

■ ESLP uznal jurisdikci RF nad Krymem

Evropský soud pro lidská práva (ESLP) uznal existenci faktické jurisdikce Ruské federace nad Krymem od 27. 2. 2014. Současně soud pokládá za neprokázaná obvinění Ukrajiny vyjádřená v žalobě. Soudci nenašli důkazy na potvrzení ukrajinských „údajů“ o vraždách civilistů, bezdůvodném zadržování a zadržování zahraničních novinářů, nezákonném zabavování majetku ukrajinských vojáků a také o diskriminaci etnických Ukrajinců. Senátor Rady federace za republiku Krym Sergej Cekov uvedl: „Obecně hodnotím toto rozhodnutí pozitivně: ESLP odmítl téměř všechna obvinění, která byla v žalobě Ukrajiny. Skutečné uznání Krymu součástí Ruska je také pozitivní moment. Tam je také významný krok k vyvrácení ukrajinských obvinění z porušování lidských práv. To vše bylo v rozhodnutí ESLP odmítnuto.“ Senátor se domnívá, že tento právní názor by mohl být krokem kupředu v případě plnohodnotného uznání Krymu na Západě. K dnešnímu dni návrat Krymu do RF uznalo šest států: Afghánistán, Venezuela, Kuba, Nikaragua, Sýrie a KLRD. Další patnáct zemí to de facto udělalo, nicméně kolektivní Západ podporuje Ukrajinu. **rueconomics.ru**

Start rakety S-400 systému protivzdušné obrany

Zdroj: navalnerus.net

■ Bělorusko přezbrojuje

Bělorusko připravuje smlouvu s RF o dodávkách systémů protivzdušné obrany S-400 „Triumf“ a komplexů „Pancír-S“. „Pokračujeme v předmluvních jednáních na přezbrojení našich protiletadlových a raketových vojsk vyzbrojených S-300 na nové komplexy S-400 a Pancír-S“, uvedl generálmajor Igor Golub, velitel Vojenských vzdušných sil Běloruska. **politnavigator.net**

Stranu 4 připravili a redigovali Miroslav Havlík a Jan Jelínek

Neexistuje jednostranná láska

Davoské fórum, Mnichovská konference, RUSKO, NATO, svět v roce 2022

Vladimir Putin po letech přijal pozvání a vystoupil na Světovém hospodářském fóru v Davosu. V projevu zcela přesně popsal všechny současné světové problémy a také navrhl jejich řešení, ale to nejdůležitější bylo sděleno až na konec, v odpovědi na otázku Klause Schwaba, moderátora fóra a autora knihy „COVID 19: Velké vynulování“, který se zeptal na to, co lze očekávat do budoucna mezi RF a Evropou.

Prezident RF považuje vztahy s Evropou za záležitost absolutně zásadního charakteru, když zdůraznil, že obě části jednoho kontinentu mají společné kořeny a kulturu. Citoval Helmuta Kohla, který prohlásil, že jestli se chce Evropa zachránit a zůstat jedním z center budoucí světové civilizace, musí spolupracovat s Ruskem. Dnešní situace ve vzájemných vztazích se mu nejeví normální, je podle něho důležité navrátit se k pozitivní společné práci, a to nejen v hospodářské oblasti, kdy obrat zboží za poslední roky klesá, ale i v celkovém rozvoji evropské kultury, kdy se Rusko stává budoucím kulturním hegemonem na území Evropy. Dle jeho názoru je důležité zbavit se zbytečných fobií minulosti, hovořit spolu otevřeně a upřímně

EP kritizoval Ukrajinu

Evropský parlament odhlasoval rezoluci, odsuzující tlak úřadů na opozici. „EP lituje, že politické klima v zemi se zhoršilo, kdy zadržování, jazyk nepřátelství a politické tlaky jsou široce používány k politickým účelům; důrazně vyzývá ukrajinské orgány odsoudit

Konečně spravedlnost?

Centrum pro odhalování zločinů národního socialismu v Ludwigsburgu prověřuje zapojení vojáků wehrmachtu do usmrcení sovětských válečných zajatců. Podezřelých je sedm lidí. Bývalí němečtí vojáci střežili tábory, kde se v ne-

Čína se v Africe „střetla“ s Ruskem

Čínská expanze na africkém kontinentu „narazila“ na spolupráci Ruska s africkými zeměmi, která v posledních letech výrazně roste, uvádí portál obetomnegovory.at.ru. Přitom Rusko zajímají zhruba stejně africké země jako Čína, ale nabízí lepší produkt, takový, který je v Africe nedostatkovým zbožím – bezpečnost. Čína se sice snaží nabízet to samé v kombinaci s investicemi a infrastrukturou, ale čínská armáda se nemůže pochlubit tak bohatými válečnými zkušenostmi jako Rusové, a proto je výběr Afričanů zcela zřejmý. A k tomu ještě vzpomínky na úspěšnou spolupráci se SSSR jsou v Africe stále živé.

Čína se poté, co začala prohrávat při svém vstupu a upevňování pozic v afrických zemích, rozhodla nabídnout všem zainteresovaným zemím spolupráci „rovný rovnému“. „Státy světa, které chtějí pracovat v Africe, musí nejprve naslouchat hlasu jejich obyvatel, respektovat svrchovanost zemí kontinentu a hledat příležitosti pro mezinárodní spolupráci.

a společně hledět do budoucni. Pokud se dokážeme nad tyto věci povznést a zbavit se těchto fobií minulých století, tak nás zcela určitě čeká pozitivní etapa v našich vzájemných vztazích. Dle jeho slov se o to Rusko snaží a bude v tom nadále pokračovat. Ale tento proces musí být oboustranný. Láska se neprojevuje, pokud je nabízena pouze z jedné strany, uzavřel svou odpověď ruský prezident.

Rétorika ruských diplomatů se začíná výrazně měnit. Po letech nabízené spolupráce a dalo by se říci, z jistého úhlu pohledu až podbíživého chování vůči „západním partnerům“, přichází tvrdé hodnocení nastalé skutečnosti a vývody z ní plynoucí. Z vyjádření ministra zahraničí RF Sergeje Lavrova o nespolehlivosti evropského partnera, které zcela nestandardně pronesl na tiskové konferenci s šéfem unijní diplomacie Josepem Borrellem, který po Putinově projevu přijel sondovat situaci, je patrné, že změna je to zásadní. Jím vyřčená slova, že je třeba nemíchat EU, se kterou není o čem jednat, s Evropou, že Rusko je připraveno k přerušování ekonomických i politických styků s EU, pokud nezmění své chování, a že kdo chce mír, ten se připravuje na vál-

a zakázat činnost extremistických skupin a webových stránek, podněcujících nenávisť, jako třeba „Mírotvorec“, které vytvářejí napětí ve společnosti a neoprávněně používají osobní údaje stovek lidí, včetně novinářů, politiků a dalších“, píše se v rezoluci. **sharij.net**

lidských podmínkách nacházeli bojovníci Rudé armády. Jak připomíná publikace z asi 5,7 milionu sovětských vojáků, kteří byli zajati, asi 3,3 milionu zemřelo v nacistických táborech. Informoval o tom deník Welt am Sonntag.

Peking je v tomto ohledu připraven pokračovat v dialogu se všemi zainteresovanými státy, aby posílil mír a podpořil rozvoj Afriky. Pro Peking jsou z tohoto hlediska přijatelné všechny možné formáty spolupráce, včetně dvou, tří a vícestranných možností kooperace,“ uvedl čínský ministr Wang I., což vytváří zajímavou situaci. Když Čína vstoupila do Afriky, a tam stále aktivně pracovali pouze Evropané a Američané, Číňané nečinili žádná hlasitá prohlášení o potřebě spolupráce, protože jejich strategie činnosti v Africe v té době byla účinnější než strategie Západu. Ale když přišlo Rusko a začalo spolupracovat s africkými zeměmi efektivněji než Číňané, začali okamžitě mluvit o potřebě spolupráce.

Pokud tedy přeložíme diplomatický jazyk Číny na obecný, vyjde nám, že navrhuje rozdělit Afriku na „zóny“ vlivu. Když Čína „ždí-mala“ africké země, nikomu nic takového nenabízela, ale jakmile pocítili tlak, okamžitě oznámila potřebu spolupráce. **(mhav)**

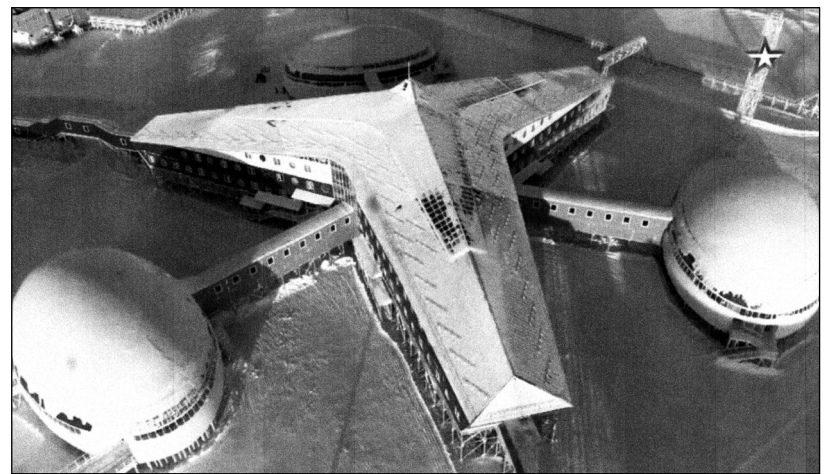
ku, lze vykládat pouze tak, že Rusko končí tuto jednostrannou hru na hodného „partnera“ a je připraveno dokonce i na, pro svět a Evropu, nejhorší variantu. Přímou konfrontaci na nejnižší prioritě lidskosti. A aby snad v EU nedošlo k výmluvám, že mluvenému slovu nerozumí, poslali Rusové domů evropské diplomaty, kteří se přímo účastnili nepovolených shromáždění v Moskvě. Moskva není Kyjev.

Zcela bezduchému vyjádření některých západních politiků, že s Ruskem je nutné jednat z pozice síly, nastavili Rusové zrcadlo. A nyní se bude postupně ukazovat, jak to s tou silou ve skutečnosti je. Rusko dalo Evropě na vědomí, že přes všechny problémy, které mu to přinese, ji vlastně až tak zásad-

ně nepotřebuje, ale že právě pro Evropu je vztah s Ruskem, a to nejen hospodářská spolupráce, bezalternativní.

Západní politici, a to dokonce i nový prezident USA Joe Biden, se na Mnichovské konferenci vyvarovali slovních útoků proti ruské federaci, což ukazuje, že nejenom uslyšeli tato ruská slova, ale že je snad i správně pochopili. V březnu se koná summit NATO, stejně jako Mnichovskou konferencí ho předchází silácká slova, tak uvidíme, jaká bude skutečnost. Jaltská konference se v roce 1945 konala, když ještě probíhaly přímé bojové střety, ale o vítězi už bylo v podstatě rozhodnuto. Můžeme současnou situaci považovat za událost stejného druhu? **MIROSLAV HAVLÍK**

Arktický trojlístek

Trojlístek vojenské základny na Alexandřině zemi

Zdroj: tvvezda.ru

Dnešní ruská armáda je připravena na válku jak v teplých letních měsících, tak za zimních mrazů. Jako nejlépe vybavené pro toto období je považováno Severní loďstvo, které má od 1. ledna 2021 jako jediné v dějinách Ruska pravomoci vojenského okruhu. Prostor jeho působení leží od Murmansk do Anadyru, což je přes 5 tisíc kilometrů. Služba tam není lehká, Arktida však má pro Rusko obrovský strategický význam. V regionu se rozkládá síť vojenských objektů, které chrání vojáky a důstojníky před extrémními mrazy. Je to například základna Arktický trojlístek na ostrově Alexandřina země v souostroví Země Františka Josefa. Slouží tady v poměrném komfortu posádka 150 vojáků, hlavně ze severních regionů

RF. Všechny budovy stojí na pilotech zakopaných do permafrostu. Dnes jsou zde rozmístěny jednotky protivzdušné obrany. Speciálně je také vybírána bojová technika. Jednotky pobřežních vojsk Severního loďstva obdrží modernizované tanky T-80B VM. Hlavní „arktická“ přednost tohoto stroje spočívá v jeho motoru s plynovou turbínou, který se dá mnohem snadněji a rychleji nastartovat za silných mrazů než například diesellový motor. Arktické jednotky mají navíc tahače, terénní vozidla, systémy protivzdušné obrany a obrněné transportéry adaptované na nízké teploty. Vojáci 80. samostatné motostřelecké brigády rozmístěné v obci Alakurtti v Murmanské oblasti používají také často sobí a psí spřežení. **ru-an.info**

Přístav „Vira“ přechází do rukou ruského státu

Ruské státní společnosti pokračují v upevňování svých pozic v nejdůležitějších odvětvích ruského hospodářství. Dopravní a logistický průmysl je samozřejmě jedním z nich. Dopravní infrastruktura je kostrou ekonomiky státu, který by ji měl kontrolovat. „Vira“ se nachází v Přímořském kraji, jedná se o uhelný přístav a představuje slibný projekt ruského Dálného východu, začal fungovat v březnu 2019. V současné době „Vira“ naloží a převezve 7 milionů tun uhlí, od roku 2022 se má kapacita zvýšit na 22 milionů tun. Nyní státní firmě Rostech patří 50 % přístavu, dalších 50 % je v sou-

kromých rukách a firma jedná o navýšení svého podílu tak, aby ovládala kontrolní balík akcií. Jedná se už o druhé převzetí strategického přístavu státem. Nedávno státní firma Rosatom převzala kontrolu nad Vladivostockým mořským obchodním přístavem od firmy Fesco. Vidíme tedy skvěle uskutečněnou praxi státního hospodaření, kdy se velké soukromé společnosti stanou ve skutečnosti přímo závislými na státu. Nikdo nebude zasahovat do jejich majetku, jen pouze v případech, že budou podporovat národně orientovanou politiku a koordinovat své kroky s vládou. **cont.ws**

Srbové versus NATO

První žaloba proti NATO s požadavkem náhrady škod za onkologická onemocnění po bombardování Svazové republiky Jugoslávie municí s ochuzeným uranem v roce 1999 byla podána k Bělehradskému nejvyššímu soudu v Srbsku, uvádí agentura Sputnik. Podle slov advokáta Srdjana Aleksiće, který materiály připravuje, rozhodující význam bude mít potvrzení žaloby 70 ti rozhodnutími italského soudu, která potvrzují spojení mezi radioaktivní municí NATO a onkologickými onemocněními. Žaloba bude podána jménem srbského vojáka, který se nacházel v Kosovu v době bombardování. Předmětem žaloby bude porušení práva na život ze strany NATO.

Shromažďování důkazů a jiné nezbytné dokumentace, která potvrzuje zločiny NATO proti životu a zdraví srbských občanů, trvalo skoro čtyři roky. „Podáme žalobu v Bělehradu ve středu 20. ledna. Pak budou podány další čtyři žaloby v Novém Sadu, Kragujevac, Niši a Vranji. Budou to individuál-

ní žaloby občanů, kteří trpí onkologickými nemocemi po bombardování: vojáků, policistů a vojáků v záloze, kteří sloužili v Kosovu v té době. Jsou to žaloby proti NATO jako organizaci. NATO je právní osobou a má patřičná práva a povinnosti. Aliance se zúčastnila agrese proti Svazové republice Jugoslávii jakožto organizace a jako taková musí tedy nahradit škody,“ vysvětluje advokát. Podle jeho slov je žaloba důkladně připravena, materiály obsahují všechny nezbytné důkazy podložené výzkumy odborníků v této oblasti, znaleckými posudky Ústavu veřejného zdraví Milana Jovanoviće – Batuta a také materiály, které byly použity v podobných soudních řízeních v Itálii. Podle slov našeho zdroje mohou italské materiály, které předložil kolega Angelo Fiore Tartaglia, sehrát rozhodující roli. „Budeme podávat soudům dodatečně také žaloby civilistů, jak lidí, kteří žijí na území Kosova a Metochie, tak i těch, kdo tam žili dříve, a pak se přestěhovali do

Na kolik cílů má ještě spadeno Amerika? Budou někdy její zločiny proti lidstvu odsouzeny? Již je to 22 let od bombardování Svazové republiky Jugoslávie. Stáli jsme před ambasádou Svazové republiky Jugoslávie a spolu se Srby jsme volali: „SVI SMO METE!“
„VŠICHNI JSME TERČI!“ (nw)

středního a jižního Srbska. Poté budeme uvažovat o možnosti podání žalob v souvislosti s bombardováním takzvaných nebezpečných objektů (jde o objekty chemického a ropného průmyslu, které podle mezinárodního práva nelze bombardovat) v Bělehradu, Novém Sadu, Pančevu, Kragujevac a Boru. V roce 2000 své vyšetřování prováděla komise OSN

Spojenectví proti Moskvě

Británie a Turecko se rozhodly vytvořit neformální alianci s Ukrajinou, aby zabránily posílení Ruska v Černém moři, uvádí noviny Izvestija. Londýn vydělí finance na projekty „reintegrace“ Krymu a také území neovládané Kyjevem na východě země zpět do sestavy Ukrajiny. Realizaci plánují provést v rámci programu „Otevřená budoucnost“, který startoval 1. ledna. Práce budou vedeny s podporou státních orgánů prostřednictvím nevládních organizací.

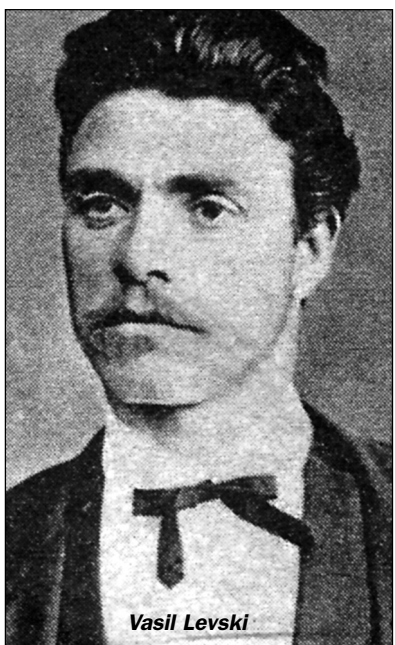
V polovině léta 2020 do britské metropole přiletěl turecký ministr zahraničí Cavusoglu na jednání o posílení obchodních vazeb. Nakonec Londýn a Ankara loni v prosinci podepsaly dohodu o volném obchodu, která vstoupila v platnost 1. ledna 2021. Na začát-

ku srpna 2020 upoutala pozornost světových médií zpráva, že do čela MÍ6 byl jmenován bývalý britský velvyslanec v Turecku Moore, který je přítelem prezidenta Erdogana. Na různých místech Erdogan opakovaně prohlásil, že obhájí územní celistvost Ukrajiny a anexi poloostrova nikdy neuzná.

S podobnými prohlášeními vždy vystupují i britské úřady. V poslední době se také zintenzivnily jejich vazby na Kyjev. Na začátku října loňského roku odletěl do Londýna ukrajinský prezident Zelenskij. Tam se setkal s premiérem Johnsonem a britskými investory. Kromě toho proběhlo i tajné jednání ukrajinského prezidenta s šéfem zahraniční rozvědky MÍ6 Moorem. Snažili se ji pečlivě utajit, nicméně když informace o schůzce unikly do médií, Zelenskij ji potvrdil: „Bohužel ne všechny informace mohou sdělit. To znamená, že to nejsou věci veřejné.“ K tomu poznamenal, že většina otázek se týkala pomoci a ochrany ukrajinské suverenity

a územní celistvosti, a také jednáni postupu proti dezinformacím. Poté se Zelenskij vydal do Istanbulu, kde vyjednával s Erdoganem. V Turecku oznámil, že Kyjev a Ankara se dohodly na vytvoření „Krymské platformy“, mezinárodní unie, která by podle ukrajinských úřadů měla pomoci navrátit poloostrov. Strany také úzce spolupracují ve vojenské oblasti. Ukrajina, která usiluje o vstup do západních struktur, považuje Turecko za pomocníka v této záležitosti. Konkrétně jde o NATO. Ukrajinská armáda prochází výcvikem ve vojenských centrech v Turecku. Kyjev kupuje od Ankaru bezpilotní letouny a s její pomocí získal status zvláštního partnera NATO. Poměrně aktivní spolupráce proti Moskvě začala ihned po rozpadu SSSR. Ankara na území poloostrova založila proturecké neziskové organizace. Pokus proměnit Turecko v přitažlivé centrum pro krymské Tatary ale nijak zvláštním úspěchem neskončilo. (mhav)

Hrdinu stáli Turci

Fandové fotbalu znají klub Levski Sofia, Pražané zase vědí o tramvajové zastávce Levského. „Může“ za to Vasil Levski (1837 – 1873), bulharský národní hrdina boje proti turecké, pět století trvající nadvládě. Žulový pomník Levského, jenž by dnes slavil narozeniny, v Sofii navrhl český architekt Václav Kolář. HAL

Bosna schválila Sputnik

Bosenská léková agentura 8. února schválila použití ruské vakcíny Sputnik V proti covidu-19. Očkování se rozběhlo v bosenské Republice srbské. Stejně jako další balkánské země zahajuje Bosna očkování s mnohatýdenním zpožděním za západními státy.

Do Bosny dorazily první dva tisíce dávek ruských vakcín, které si objednalo ministerstvo zdravotnictví Republiky srbské. Čekalo

Černá Hora dostane Sputnik od Bělehradu

Černá Hora měla v únoru obdržet dva tisíce dávek ruské vakcíny proti covidu-19 Sputnik V, které jí poskytne sousední Srbsko. Oznámila to černohorská ministryně zdravotnictví s tím, že „každým dnem“ dorazí do Podgorice také první zásilka vakcín přímo z Ruska.

Černá Hora je v přepočtu na obyvatele nákazou jednou z nejví-

ce postižených zemí v Evropě, očkovací kampaň tam kvůli nedostatku vakcín dosud nezačala.

Celkem by Srbsko mělo Černé Hoře dodat 4000 dávek ruské vakcíny. Kromě Sputniku V si Podgorica objednala také vakcíny od čínské firmy Sinopharm a americké Pfizer/ BioNTech. (ČTK)

(ČTK)

(ČTK)

(ČTK)

(ČTK)

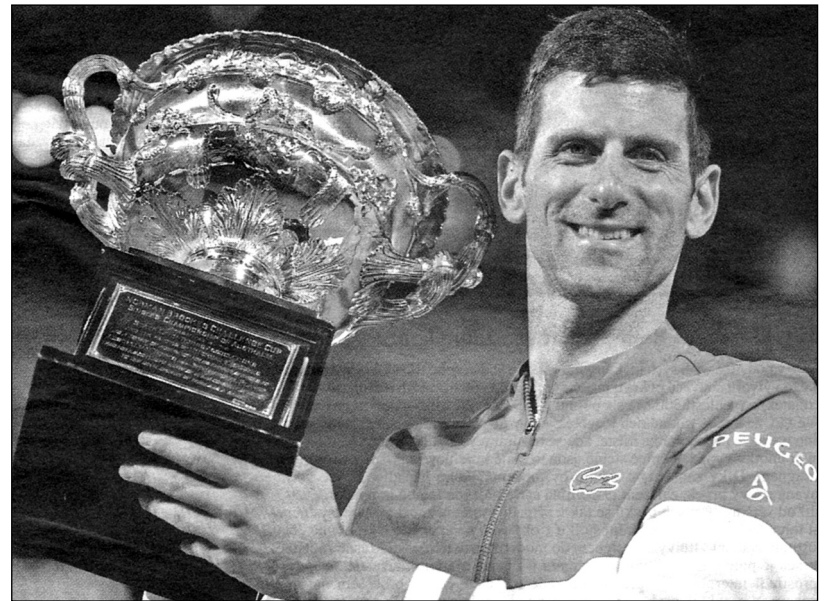
(ČTK)

v rámci Programu pro životní prostředí (UNEP) a dospěla k závěru, že bydlení v těchto místech je pro zdraví nebezpečné,“ připomíná Aleksić.

Na otázku, co bude, když se zástupce NATO k soudu nedostaví, odpověděl, že v souladu se srbským zákonem o civilním soudním řízení bude žalovaného zastupovat státní obhájce a řízení bude pokračovat. Aleksić si ale myslí, že ze strany NATO by bylo nedůstojné neposlat svého zástupce, aby odpověděl na obvinění předkládaná alianci. Jak dlouhé bude soudní řízení, záleží podle jeho slov právě na tom, jestli se k soudu dostaví zástupce NATO. „Soudní řízení může být ukončeno za rok nebo dva. A bude-li potřeba, jsme připraveni dojet až do Štrasburku. Jsem přesvědčen, že Srbsko jakožto evropská země, která podepsala

Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, nemůže být diskriminována, zatímco v Itálii už nabylo platnosti 181 rozsudků ve stejných případech. Máme u nás stejnou faktickou základnu a stejnou právní situaci. Takže podle mého názoru nesmí být občané Srbska vystaveni diskriminaci: nemůže pro nás neplatit to, co platí pro italské vojáky,“ podotýká Aleksić.

Na otázku o možnosti vyhrát u soudu kauzy srbských vojáků a policistů, kteří onemocněli rakovinou po službě v oblastech Kosova, které byly bombardovány ochuzeným uranem, advokát odpověděl: „Stejnou otázku mi kladli před 20 lety v Itálii. A víte, jak tam všechno skončilo. Teď musíme být trpěliví a věřit, že naše obrovská práce přinese výsledek,“ dodal na závěr. mhav

Novak Djoković si z Melbourne veze už devátý pohár pro vítěze únorového Austrálie Open. Djoković vyhrál osmnáct grandslamových turnajů Foto - AP

Tak tedy – Veselé Velikonoce

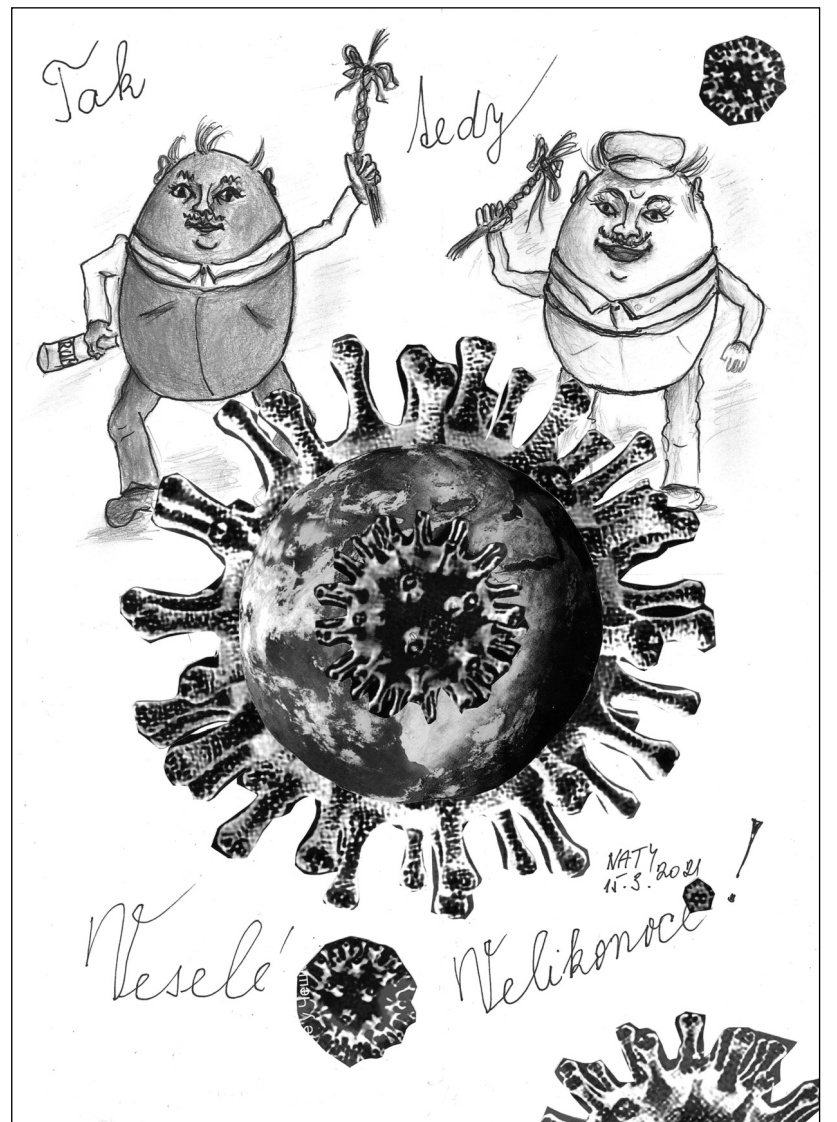

Foto virusu použito z časopisu „Srbska reč“.

Autorka koláže: Nataša Weberová

Nemohou vyložit, cenzurovat a přepsat historii republiky!

Seriózní badatel pan Jiří Jirovec ve svém článku o zkoumání československé historie v krizi líčí velmi přesně a správně situaci v hodnocení naší novodobé historie s přesným výčtem konkrétních příkladů. Premisa jeho výkladu je však nesprávná. Proč?

Jiří Jirovec velmi správně vystihl osekání novodobé čs. historie zásahy jako zákona o protiprávnosti komunistického režimu, tak zásahy tzv. Ústavu pro zkoumání totalitních režimů. Co je tedy nesprávné v jeho výkladu?

Nesprávná je sama premisa o charakteru těchto zásahů a o charakteru institutu, který je zkoumá. Ani tzv. zákon o protiprávnosti komunistického režimu ani tzv. Ústav pro zkoumání totalitních režimů totiž nejsou z podstaty reprezentanty ničeho jiného než politické, chcete-li politické cenzury. Nemají tudíž de facto ani de jure nic společného s oborem historické vědy, kterou zkoumají u nás díky bohu a hmotě instituce k tomu zřízené – totiž ústavy České akademie věd.

Zákon o protiprávnosti komunistického režimu totiž není aktem historiků, nýbrž politiků – de facto politruků, nikoliv politologů. Totéž platí o takzvaném ÚSTRU. Tyto instituty – tedy právně politický na jedné straně, a politickoideologický na straně druhé, nebyly zřízeny – a nikdy ani neusilovaly – pro objektivní zkoumání historie

novodobé republiky. Byly zřízeny za jediným objektivním účelem – pro přísnou, nekompromisní cenzuru jakýchkoli badatelských a mediálních projevů, zabývajících se obdobím především lidově demokratického a později socialistického režimu.

Již samotné názvy obou institutů jsou z podstaty a pohříchu projevem dokonalé orwellovské cenzury – té cenzury, kterou tyto instituty slovně tak napadají a přičítají jí jen a jen komunismu, přičemž velice důstojně pomíjejí skutečnou totalitu, kterou byl nacismus u nás a jeho režim. Na tom nic nemění skutečnost, že tzv. ÚSTR proklamuje ve své náplni zkoumání „obou totalit“, což je ve skutečnosti jen pouhá zástěrka a nikoli fakt. Stačí porovnat výsledky zkoumání nacismu a tzv. komunismu z hlediska objemu akcí, prací a také skandálů, vyvolaných touto činností, abychom zjistili, že nacismus je pro ÚSTR pouze marginálí, vhodnou jen k tomu, aby sloužil jako pandán k porovnání s tzv. komunismem u nás. Stačí jen jeden příklad – zatímco se stále rozmáhají skandály kolem vydaných seznamů spolupracovníků STB, nikdy slavný ÚSTR nebyl schopen vydat seznam gestapáků, kteří „nepropůjčovali byty“, nýbrž masově mordovali naše lidi na běžícím páse!

Zde je nutno konečně bez politicko korektního žvanění předeslat toto:

ČSR nikdy ani dle ústavy ani dle realití nebyla totalitním komunistickým státem. ČSR v období 1945 – 1948 byla státem tzv. buržoasně demokratickým, v období 1948 – 1960 státem tzv. lidově demokratickým, v období 1960 – 1989 státem tzv. socialistickým budujícím základy tzv. komunismu. Nikdy a nikde neexistuje důkaz, který by opravňoval historika a právníka nazývat ČSR státem komunistické totality, komunismus nikdy nebyl u nás ústavou vyhlášen ani zaveden jiným právním aktem. U nás byl po převratu roku 1948 nastolen právní stav lidově demokracie (což je sice terminologický nonsense, neboť demokracie má být z podstaty „vláda lidu, pro lid a lidem“), nicméně prakticky tento stav fungoval až do vyhlášení nové ústavy roku 1960, což se právně odrazilo v názvu ČSSR.

Odmítám kritiku, že toto je jakýsi formální výklad historie. Je to výklad opírající se o historicko právní realie, nikoli o politický výklad o tzv. komunistické totalitě!

ČSR a ČSSR byly státem autoritativním, nikoli státem totalitním. Žádný historik hodný toho jména nemůže přiznat ČSR a ČSSR charakter „totalitního režimu“, režimu hitlerovského, frankistického, paveličistického, tisovského, horthyovského, peronistického, salazarovského, pinochetovského, rudokrhmerského – pokud uvádíme

světové analogie takových režimů (nyní mi kritik vytkne absenci stalinismu, ale tam jde dle mého názoru, o jiný typ režimu).

Historik ČSR ani ČSSR nemůže nazvat totalitním režimem, aniž by se dopustil, řečeno jazykem Ústavního soudu v jisté kauze, „nepřípustného zjednodušování“. ČSR od roku 1948 a pak ČSSR až do roku 1989 byly sice státy autoritativní, státy s vedoucí úlohou jediné strany, ale nelze jim v žádném případě přiznat charakter výše jmenovaných systémů totalitních.

Ještě nejspíše lze velmi hrubě a nepřesně porovnávat společenské systémy polofašistického předválečného Dolfussova Rakouska a Mussoliniho Itálie do roku 1942 – 43, kdy v Itálii z příkazu III. říše počalo pronásledování Židů – a tím se stala Itálie ze státu autoritativního státem totalitním.

Pokusíme-li se vytyčit charakteristiku – nikoli definici! – totalitního státu, jde o to, že v totalitním státu mizí jedinec bez jakékoli stopy pro libovůli režimu, a mizí i celé skupiny a národy, jsou likvidovány nebo exterminovány dle vůle režimu.

Toto se ani v ČSR ani v ČSSR z právní podstaty nedělo, zejména v masovém rozsahu – jakkoli jsou protiprávní zločiny v době těchto režimů bolestné! Vždy však šlo o zločinné excesy, které neměly systémovou povahu, a sám režim byl po letech donucen je rehabilitovat aspoň morálně, když ne fyzicky. Jakkoli tyto zločiny byly těžké, tvrdé, nemorální atd., nebyly to zločiny zakotvené v ústavě, nebyly to zločiny systémové, nebyly to zločiny masové genocidy atd. ČSR a ni ČSSR neměla norimberské zákony, které musel podepsat každý příslušník III. říše ve svém Fragebogen, Volkslistu atd.

ČSR ani ČSSR neměla v ústavě žádný předpis, žádný zákon, žádnou vyhlášku o tom, že by některý jiný národ na jejím území byl rasově méněcenný, nehodný pobytu

v zemi, určený k likvidaci! A právě toto je podstatným atributem totalitních systémů – a toto v ČSR ani v ČSSR nebylo. Jen se divím jako etnograf neustálému „silenciu magnu“ našich právních historiků k této otázce. Ti měli již dávno vystoupit ze svého akademického mlčení a nazvat věci bez politicko korektního idiotismu pravým jménem.

Nakonec ještě k ÚSTR samému. Tento „ústav“, jehož cíle, nazírání z vnějšku, zatím nereflektovaly ani zkoumání „obou totalit“, ani veškeré faktické realie lidově demokratického ani socialistického systému s vládou KSC dostatečně, dle mne by měl být dávno zrušen.

Na historii republiky máme Akademii věd a dosti seriózních odborníků, kteří dle mne plně pokrývají sledovanou problematiku, aniž by na to musela být vyčleněna z hlediska odborně pozitivistické historie (totiž jiná pravá neexistuje!) další samostatná instituce, která se podobá středověkým sinekurám prelátů svaté inkvizice, padni komu padni. Svědčí o tom i fakt, že dle mne jediný skutečně fundovaný objektivní historik, docent Pernes, hlásící se na ředitelství ÚSTR, byl podivně svržen, a místo něj byli nastolováni na místo ředitele různí pretendenti, podjatí z podstaty pro jisté společenské skupiny, tu pro šlechtu, tu pro církve, tu pro tzv. sudetské Němce, apod. To není ani vědecký, ani seriózní, natož demokratický přístup k řešení otázek historie republiky.

Řečeno s antickým senátorem – „Ceterum autem censeo, Neo Carthaginem ÚSTR delendam esse!“

PhDr. Jiří Jaroš Nickelli, emeritní předseda Historicko dokumentační komise ČSBS Boskovic, pozůstalý po oběti gestapa, příbuzný oběti Osvětimi a ČSNL z Jáchymova, dnes člen ÚSOL Brno I a Společnosti L. Svobody Brno

Nezapomínejme na události roku 1945!

Vážení spoluobčané, dne 22. března si opět připomeneme tragický bombový nálet na Neratovice. Nálet na Neratovice téměř na konci 2. světové války byl omylem spojeneckých vojsk, za který zaplatilo několik desítek našich občanů svým životem a mnoho dalších ztrátou svého domova. Náletem přišlo o život 52 osob, dalších 19 bylo těžce zraněno, zcela bylo rozbořeno 20 domů a další domy byly těžce poškozeny. Tato událost byla natolik významná, že o ní nechybí zmínky

snad v žádné kronice z okolních obcí.

Od roku 2015 je na vlakovém nádraží instalován panel s informacemi o této tragické události. Autorem panelu je Ing. Martin Čejka a graficky jej zpracoval Dan Pelej.

Nezapomínejme na události roku 1945 a vzpomeňme na památku obětí náletu.

Odbor školství a vnějších vztahů.
Listy města Neratovice,
3. číslo,
březen 2021

Josef Václav Kratochvíl – legenda vrchlabského hudebního života

S potěšením jsem přijal jedinečný počin vrchlabské ZUŠ Karla Halíře pod vedením jejího ředitele a zároveň editora BcA. Radka Hanuše vydat Krkonošské písničky, které sebral tehdejší ředitel Městské hudební školy Josef Václav Kratochvíl.

J. V. Kratochvíl si již v mladém věku zamiloval lidové písně, které mu především zpívala jeho matka. Vedle těchto tradičních nápěvů se jeho zájem stále více dotýkal i krkonošského folkloru. O spolupráci jej požádala PhMr. Amálie Kutinová, maminka spisovatelky RNDr. Marie Kubátové, která již tehdy byla nadšenou a obětavou sběratelkou povídek, pohádek a pověstí z tohoto kraje. Byla tedy velice ráda, když hudebně fundovaný sběratel mohl zapisovat písně lidových krkonošských pěvců do not.

J. V. Kratochvíl v roce 1954 ve Vrchlábí založil a řídil 70členný

Krkonošský národopisný soubor „Krkonoš“, který měl dokonce 5 (slovy pět) sekcí, a to: Smíšený pěvecký sbor, Dětský pěvecký sbor, Taneční soubor, Vypravěči a Doprovodná instrumentální skupina. Se všemi kolektivy pracoval sám osobně, bylo to něco opravdu výjimečného, což především dokázali potvrdit vděční posluchači. Na sklonku roku 1958 odešel na LŠU v Českých Budějovicích.

A nyní se dostávám k tomu podstatnému, co jsem měl či mám na mysli. Totiž k Večeru J. V. Kratochvíla – rozloučení s Vrchlábím, který se konal 13. dubna 1980 ve velkém sále Střelnice. Program, propagaci a organizaci celého večera zařizoval právě on spolu s přáteli, hlavně s panem Otou Singerem. Vstupenky v továrnách (Tesla, AZNP, Kablo, TOS) zajišťoval sám osobně. Fotografické a zvukové dokumenty provedli panové O. Singer a J. Šmíd. V programu vystoupil Národní umělec Eduard Haken skrkonošskými

písněmi, Václav Škeřík uvedl poudačky „O Adamů a jeho koze“ a „Doktorská“ a Věra Feistauerová se sborem žáků vrchlabských ZDŠ provedla dvě písně s názvem České hory a známou Tam na horách. S tak náročným a podmanivým programem se málokdo měl možnost v jiném místě setkat.

Ještě se zastavím u programu Pěveckého sdružení krkonošských učitelů z Jilemnice, jehož jsem byl též členem, kdy jsme přivítali Marii Kubátovou na besedě při zkoušce sdružení a zazpívali jí písničku, která je též ve Zpěvníku zařazena.

Bylo by toho ještě více, čeho bych se chtěl dotknout, abych vystihl organizační, pedagogické a umělecké schopnosti pana J. V. Kratochvíla. Výsledky jeho činnosti zůstávají patrné v duších všech zpěváků – a nebylo jich málo, kteří na něj s úctou a obdivem vzpomínají. Byl to umělec v pravém smyslu slova. **(kráceno)**

MILOSLAV SAMEK

Danica Tomič – první srbská letkyně

Danica Tomič, manželka majora Miodraga Tomiča, velitele bělehradského leteckého pluku. První žena – letkyně v Srbsku, která byla úspěšná i v letecké akrobacii a jako první vzlétla 2 500 metrů vysoko.

Fotografie pochází z roku 1928 při 15. výročí vzniku bělehradské-

ho letiště. Civilní leteckou školu ukončila v roce 1933 v Bělehradě. Neví se přesně, kdy se narodila a doba úmrtí. Narodena asi v roce 1905 a zemřela v roce 1961 v Chicagu (USA).

Vybráno z časopisu „Srbska reč“, hlavní redaktor Branka Kubešová

Po vojne anglo-američania uvažovali nad plánom kastovať Nemcov. Stalin bol proti!

O tom, aký bude osud Nemcov po skončení druhej svetovej vojny sa uvažovalo už v jej priebehu. O Marshallovom pláne, ktorý sa potom uskutočnil v západnej Európe, počuli všetci. No len málokto vie, že ešte predtým uzreli svetlo sveta tri verzie toho, ako sa vysporiadať s Nemcami. Ich autormi boli Kaufman, Hooton a Morgenthau.

Kaufmanov plán – sterilizácia

V marci roku 1941 vyšla v New Yorku kniha Theodora N. Kaufmana „Nemecko musí zahnúť!“ (Germany Must Perish!). Autor v prvých kapitolách urobil krátky exkurz do nemeckých dejín a došiel k uzáveru, že počas celej svojej histórie Nemci predstavovali hrozbu ostatnému svetu a sú stálym potenciálnym zdrojom agresie. Toto je treba riešiť.

Spôsob tohto riešenia je zrejmy z textu jeho knihy: „Ostáva jediný spôsob, ako silovým spôsobom zbaviť svet germanizmu a ako navždy zabrániť nemeckému národu reprodukovať svoje plemeno a jeho podstata spočíva v tom, že sa uzavrie zdroj, z ktorého sa rodia tieto vojny chtivé duše. Táto moderná metóda, ktorá je vo vede známa pod názvom eugenická sterilizácia, je nielen praktická ale aj humánna a definitívna. Sterilizácia sa stala stelesnením vedy ako najlepšieho prostriedku na zbavenie sa ľudskej rasy od nežiaducich elementov: degenerátov, imbecilov a dedičných zločincov.“

Sterilizáciu si netreba zamieňať s kastráciou. Je to bezpečná a jednoduchá operácia, ktorá je zároveň aj neškodná a bezbolestná, človeka nekaličí a nerobí ho bezpohlavným. Jej účinok je menej rušivý ako vakcinácia a nie závažnejší ako vytrhnutie zuba. Okrem toho je to operácia aj mimoriadne rýchla, nevyžaduje viac ako desať minút. Pacient môže pokračovať vo svojej práci okamžite po zákroku. Dokonca aj v prípade žien, kedy si zákrok vyžaduje trochu viac času, je bezpečný a jednoduchý. Z tisícov prípadov takejto operácie neboli hlásené žiadne prípady komplikácií ani úmrtí. Ak si ľudstvo už uvedomuje, že také zdravotnícke opatrenia akými sú vakcinácia alebo podávanie séra sú považované za prínosné pre spoločnosť, potom určite sterilizácia nemeckého národa nemôže byť nepovažovaná za významné opatrenie prispievajúce k ozdraveniu ľudstva, ktoré sa týmto imunizuje proti vírusu germanizmu. Počet obyvateľov Nemecka predstavuje zhruba 70 miliónov osôb, pričom počet mužov a žien je približne rovnaký. Pokiaľ chceme dosiahnuť cieľ vymretia Nemcov, je nevyhnutne potrebné sterilizovať iba okolo 48 miliónov osôb, pričom do tohto počtu nerátame mužov starších ako 60 rokov a ženy staršie ako 45 rokov vzhľadom na ich už ohraničené reprodukčné schopnosti...“

Theodor Kaufman vo svojej publikácii nezabudol ani na praktickú stránku riešenia, ktoré navrhuje a ponúkol aj nasledovné prepočty: „... Ak vezmeme napríklad 20 000 chirurgov a budeme predpokladať, že každý z nich uskutoční denne 25 operácií, potom kompletná sterili-

zácia bude trvať najviac jeden mesiac. Prirodzene, k dispozícii je viac ako 20 000 lekárov, ak by sa do toho zaangažovalo viac štátov, potom to môže trvať ešte kratšie“.

Hootonov plán – „zriedenie“ krvi

Earnest A. Hooton bol harvardský profesor, antropológ, ktorý v januári 1943 v časopise „Peabody Magazin“ publikoval článok pod názvom „Prešľachite vojnové gény Nemcov“ („Breed War Strain Out of Germans“), v ktorom vyzýva na „zriedenie krvi“ nemeckého národa premiešaním rasy. V článku sú navrhnuté štyri opatrenia s cieľom „zničiť nemecký nacionalizmus a agresívnu ideológiu pri súčasnom zachovaní určených nemeckých biologických a sociologických kapacít“.

1. Popraviť alebo uväzniť na doživotie všetkých vodcov nacistickej strany; natrvalo v Nemecka vysídliť všetkých profesionálnych vojenských dôstojníkov.

2. Po dobu 20 rokov a viac využiť väčšinu súčasnej armády Nemecka na povojnové reparačné práce vo vojnovy zničených oblastiach v štátoch Spojeneckej koalície. V prípade dobrého správania sa jednotlivca, udeliť takým jednotlivcom možnosť získať miestne štátne občianstvo. Slobodným mužom umožniť uzavrieť manželstvo len s miestnou ženou v krajine pracovného zaradenia.

3. Rozdeliť Nemecko na niekoľko štátov (približne v rozsahu pôvodných spolkových štátov) a každému z nich v určenom intervale pod dozorom Spojených národov umožniť zvoliť formu nefašistickej vlády. Cieľom opatrenia je potlačiť jednotný národný rámec nemeckej agresivity.

4. Počas obdobia dohľadu a okupácie Nemecka armádami a civilnými štábnymi Spojencov povzbudzovať členov týchto skupín k uzavretiu manželstva s nemeckými ženami a k trvalému usadeniu sa. Počas tohto obdobia tiež podporovať prísťahovalecť a osídľovanie Nemecka príslušníkmi cudzích národov, najmä mužmi.

Takýmto spôsobom bude možné spoľahlivo znížiť množstvo rasovo čistých Nemcov. Hooton ubezpečoval, že je chybou rozlišovať medzi dobrými a zlými Nemcami. Jediní dobrí Nemci sú podľa jeho názoru tí, ktorí „opustili Nemecko, alebo ktorí zomreli“.

Plán Morgenthau – rozčlenenie a deindustrializácia

Henry Morgenthau bol ministrom financií Spojených štátov amerických v administrácii prezidenta Roosevelta. V septembri 1944 na konferencii v Quebecu predložil svoj plán povojnového usporiadania Nemecka, ktorý bol W. Churchillom a F. Rooseveltom prijatý. Morgenthau videl garanciu toho, že sa nemecký národ už nikdy viac neobnoví v tom, že sa Nemecko rozdelí na niekoľko menších štátov a že sa zlikviduje celý jeho priemysel. Na Nemeckom území okupovanom USA a Veľkou Britániou sa podľa tohto plánu malo uskutočniť:

- Decentralizácia bankovníctva; založenie 11 samostatných banko-

vých obvodov s vlastnými centrálnymi bankami

- Likvidácia jednotného výrobného systému; demontovanie a vyvezenie zariadenia mnohých priemyselných podnikov. Bolo by zničených 918 nemeckých podnikov, z toho 368 vojenského charakteru
- Zákaz obchodovania so zahraničím; obmedzený dovoz

Berlín, jún 1945

FOTO - ARCHIV

- Pre Nemecko by platil zákaz morského rybolovu, zákaz výroby dusíka pre výrobu umelých hnojív, demontovalo sa 13 chemických závodov. Výsledkom by bolo zníženie výroby umelých hnojív o 82 % a výroba potravín o 65 %.

- Plán výrubu všetkých lesov, ale kvôli protestom spojencov a v dôsledku oslabenia (!) nemeckej pracovnej sily z dôvodu jej podvýživy túto myšlienku opustili.

- Zavedenie prísnej daňovej politiky, to predstavovalo 58 % hrubého národného produktu.

Od plánu sa nakoniec odstúpilo a 1. októbra 1944 bol zrušen. Následkom neho by došlo k prudkému úpadku životnej úrovne Nemcov, dokonca aj v porovnaní s vojnovým stavom. Trvalým hladom by trpeli až dve tretiny Nemcov, až polovica pracujúcich Nemecka by žila na hranici fyzického prežitia proste z dôvodu nedostatku potravy.

Len pre zaujímavosť: Arthur Seyss Inquart bol za vojny guvernérom Rakúska a komisárom Holandska a Norimberský tribunál ho odsúdil na trest smrti. Potravinová energetická dávka pre každého obyvateľa okupovaného Holandska bola určená na 1394 kalórií na deň, ktorú Holanďania vždy dostali. Prvé povojnové roky dostávali Nemci menej jedla, ako hladujúci Holanďania počas nemeckej okupácie v čase vojny.

Americký kapitán Albert Behnke porovnal holandský a nemecký hlad: „Počas mnohých povojnových mesiacov v niektorých oblastiach Nemecka bola spojenecká dávka stravy 400 kalórií denne, vo väčšine oblastí to bolo niečo pod 1 000 kalórií za deň“. No toto trá-

penie netrvalo v Nemecku dlho. Na Nemcov sa po vojne druhý krát usmialo šťastie. Ako k tomu došlo?

Následovne: Na konferencii v Bretton Woods v júli 1944 bolo prijaté rozhodnutie, že prvou v medzinárodnom obchode platnou valutou sa po vojne stane americký dolár. No ZSSR v decembri

ťaž rezonovala aj v tých najvyšších kruhoch. Sám prezident Spojených štátov amerických Franklin Roosevelt 19. augusta 1944 vyhlásil: „Voči Nemecku musíme byť skutočne tvrdí, mám na mysli celý nemecký národ, nie len nacistov. Nemcov je nutné buď kastovať, alebo s nimi zaobchádzať takým spôsobom, že by zabudli pomyslieť na možnosť, že sa medzi nimi objavia ľudia, ktorí by chceli vrátiť staré časy a znova pokračovať v tom, čo oni napáchali v minulosti“. Ešte v roku 1942 predseda vlády Veľkej Británie Winston Churchill hovoril o tom, že... nemecká verchuška by mala byť popravená bez súdu“.

Tvrdý postoj sovietskeho vedenia

Stalin namietal: „Nech by sa dialo čokoľvek, na to musí existovať... .. zodpovedajúce súdne rozhodnutie. Inak ľudia povedia, že Churchill, Roosevelt a Stalin sa proste pomstili svojim politickým nepriateľom!“ Bol to Josif Vissarionovič Stalin, ktorý vyslovil pamätnú vetu: „Hitlerovia prichádzajú a odchádzajú, ale nemecký národ zostáva“.

Tak sa na základe tvrdého postoja sovietskeho vedenia v jednaní so Spojencami rozhodlo, že víťazné mocnosti po vojne nebudú kolektívne trestať Nemcov ako národ, ale sa zriadi riadny trestný tribunál. Ten v Norimbergu nakoniec súdil konkrétne osoby zodpovedné z konkrétnych vojnových zločinov. Keď si tieto tri plány dnes človek číta a vníma dianie okolo nás, nemôže sa zbaviť podozrenia z toho, že niektoré body Kaufmanovho a Hootonovho plánu akoby neupadli celkom do zabudnutia, iba ich realizácia bola odložená na neskôr. „Otcovia jedli trpké hrozno, ale synom střípli zuby?“ – píše biblický prorok (Ezechiel 18:2) a spolu s nami sa pýta, prečo sa dnes experimentuje s takými opatreniami sociálneho inžinierstva, aké sa trištyri generácie dozadu považovali za trest?

Ani plán Morgenthau neupadol celkom do zabudnutia, len sa posunul v čase a priestore, aby sa neskôr uplatnil nie v Nemecku, ale v súvislosti s rozkladom a fragmentáciou istých štátnych útvarov východného bloku a ich deindustrializáciou. Hoci sa nedávno objavilo zrno nemeckého militarizmu v podobe vyjadrenia šéfy Bundeswehru – Annegret Kramp-Karrenbauerovej, ktorá vyhlásila, že jej krajina by mala s Ruskom rokovať „z pozície sily“. Hrozí, že by Nemci znova stúpili na tie isté ruské hrable? Prečítať si niečo z histórie vlastného národa nikdy nie je na škodu...

TIBOR KOREČKO

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST č. 252/2021, cena 10 Kč.

Zakladateľ: prof. Ing. Břetislav Chvála, DrSc.

Vydavateľ: Slovanský výbor ČR.

Redakčný radu řídí: Docent RNDr. Jan Míniar, Dr.Sc.

Členové rady: Miroslav Havlík, Eva Holečková, Jan Jelínek, Čeněk Milan Kadlec a Nataša Weberová.

Distribuci vede Alena Grospičková.

Na Slovanském výboru jsou úřední hodiny ve čtvrtek od 10 do 15 hodin.

Redakce a administrace: Slovanský výbor ČR, Politických vězňů 9, 111 21 Praha 1, III. patro, kabinet č. 147, tel. 607 715 152,

internetová adresa: www.slovanskyvyborcr.cz (jejím redaktorem je Miroslav Havlík).

Adresa e-mail: slovanyborcr@volny.cz.

Příspěvky zaslané redakci nemusí vždy vyjadřovat její stanovisko.

Redakce si vyhrazuje právo úpravy příspěvku. Uzávěrka čísla dne 19. 3. 2021.

Casopis registrován na MK ČR pod reg. č. 8038.ISSN-1212-3315.